

1. Aanleiding

In de statuten van de stichting INTOS is in artikel 13, derde lid opgenomen dat bij ontbinding en vereffening van de stichting INTOS na betaling van alle schulden de overgebleven bezittingen van de stichting (ook wel vereffeningssaldo genoemd) toekomt aan de gemeenschappelijke regeling IWGM.

Per 1 januari 2023 wordt IWGM ontbonden en gaat alleen de gemeente Gennep nog het bestuur van INTOS benoemen. Dit houdt onder andere in dat artikel 13, derde lid gewijzigd moet worden.

2. Vraagstelling

Gezien de wijziging in het bestuur van INTOS (alleen Gennep) en het feit dat de gemeente Gennep verantwoordelijk wordt voor de exploitatie van INTOS, ligt het voor de hand om in artikel 13, derde lid op te nemen dat het vereffeningssaldo bij ontbinding en vereffening van de stichting INTOS toekomt aan de gemeente Gennep.

De gemeente Mook en Middelaar heeft de afgelopen jaren (via deelname in de IWGM en door het verstrekken van opdrachten aan INTOS) bijgedragen aan het 'saldo' van INTOS per 31 december 2022. Op grond van de verdeling 89%:11% in de gemeenschappelijke regeling IWGM, zou je kunnen stellen dat gemeente Mook en Middelaar recht heeft op 11% van het saldo van INTOS per 31 december 2022. Immers, dat zou in de bestaande situatie met IWGM ook zo zijn: bij ontbinding van INTOS komt het vereffeningssaldo toe aan IWGM en binnen IWGM geldt een verdeling van 89% Gennep en 11% Mook en Middelaar.

De vraag is welke opties er zijn om tegemoet te komen aan de positie van Mook en Middelaar op het moment dat de statuten van INTOS worden gewijzigd en welke voor- en nadelen deze opties hebben. Er zijn minimaal de volgende drie mogelijkheden:

1. De gemeente Gennep of INTOS betaalt het aandeel van Mook en Middelaar in het saldo van INTOS per 31 december 2022 aan Mook en Middelaar.
2. Er wordt overeengekomen tussen Gennep en Mook en Middelaar dat bij toekomstige ontbinding en vereffening van INTOS de gemeente Mook en Middelaar 11 procent van het werkelijke vereffeningssaldo van de gemeente Gennep ontvangt, met een maximum van 11 procent van het saldo per 31 december 2022.
3. Mook en Middelaar ontvangt na wijziging van de statuten van INTOS eind 2022/begin 2023 een bedrag dat gelijk is aan 11% van het eigen vermogen van INTOS per 31 december 2022 vermeerderd met 11% van het verschil tussen de taxatiewaarde van de terreinen en de gebouwen en de boekwaarde van de terreinen en gebouwen.

3. Voor- en nadelen van de opties

De eerste twee opties hebben als nadeel dat het 'theoretische vereffeningssaldo' van INTOS per 31 december 2022 moeilijk te bepalen is. Enkele redenen hiervoor zijn:

- Er zal een taxatie dienen plaats te vinden van de materiële vaste activa, met name van het gebouw en de terreinen, om te bepalen of er een stille reserve is, en zo ja, wat de omvang daarvan is;
- Er zal een inschatting moeten worden gemaakt van vorderingen van INTOS die oninbaar zijn;
- Bij een daadwerkelijke ontbinding en vereffening van INTOS ontstaan er kosten die te maken hebben met de ontbinding en de vereffening van de stichting. Denk bijvoorbeeld aan de

proceskosten van de vereffening, eventuele uitkeringen (transitievergoedingen en bovenwettelijke en na-wettelijke werkloosheidsuitkeringen) aan mogelijk boventallig personeel, kosten van een sociaal plan, kosten om contracten met leveranciers te ontbinden, enzovoort.

De eerste twee punten zijn vrij makkelijk op te lossen. Bij het eerste punt is echter wel de vraag of de taxatiewaarden van de activa ook daadwerkelijk kunnen worden gerealiseerd. Dit kan niet worden vastgesteld omdat INTOS in werkelijkheid niet wordt ontbonden en vereffend.

Het derde punt is belangrijk. Wanneer INTOS op enig moment in de toekomst wordt ontbonden en vereffend, kunnen er aanzienlijke liquidatiekosten optreden. Van deze kosten kan per 31 december 2022 alleen een (onzekere) raming op basis van aannames worden gemaakt. Uit ervaring is bekend dat de liquidatiekosten voor een organisatie als INTOS al snel in de honderdduizenden euro's loopt en hoger worden als er ook sprake is van boventalligheid van personeel.

4. Tussenconclusie

Het voorgaande kan een belangrijk argument zijn om de afrekening tussen Gennep en Mook en Middelaar naar de toekomst te verschuiven. Maar ook in optie 2 wordt er tegen aan gelopen dat het 'theoretische vereffeningssaldo' per 31 december 2022 niet zonder het gebruik van aannames is vast te stellen.

Er kan ook een andere meer pragmatische insteek worden gekozen, zoals optie 3. Het nadeel van deze optie voor de gemeente Gennep is dat er feitelijk meer wordt betaald aan Mook en Middelaar dan de uitkering die aan Mook en Middelaar zou worden gedaan bij werkelijke ontbinding en vereffening van INTOS, nu of in de toekomst. Belangrijkste reden hiervoor is dat geen rekening wordt gehouden met de liquidatiekosten die dan optreden en op dat moment geheel voor rekening komen van de gemeente Gennep.

	Voordelen	Nadelen
Optie 1: 11% van 'vereffeningssaldo' INTOS per 31 december 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Direct afrekenen 	<ul style="list-style-type: none"> • Theoretisch vereffeningssaldo per 31 december 2022 kan niet precies worden bepaald omdat potentiële liquidatie- of opheffingskosten niet precies kunnen worden vastgesteld.
Optie 2: 11% van vereffeningssaldo INTOS bij daadwerkelijke ontbinding met een maximum van 11% van het saldo van INTOS per 31 december 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Er zit een maximum aan het bedrag dat in de toekomst aan M&M wordt betaald, gebaseerd op de stand van zaken per 31 december 2022. 	<ul style="list-style-type: none"> • Niet direct afrekenen. • Theoretisch vereffeningssaldo per 31 december 2022 kan niet precies worden bepaald omdat potentiële opheffingskosten niet precies kunnen worden vastgesteld. • M&M heeft vanaf 1 januari 2023 geen invloed op beslissingen Gennep t.a.v. INTOS.
Optie 3: 11% van het eigen vermogen van INTOS per 31 december 2022 vermeerderd met 11% van het verschil tussen de taxatiewaarde van het pand en de boekwaarde van het pand.	<ul style="list-style-type: none"> • Direct afrekenen 	<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt geen rekening gehouden met mogelijke toekomstige opheffingskosten.

Een praktische en evenwichtige oplossing kan mogelijk worden gevonden door drie zaken te wegen:

1. Het eigen vermogen van INTOS per eind 2022;
2. De potentiële boekwinst op de terreinen en gebouwen, blijkende uit een in december 2022 uitgevoerde taxatie van de terreinen en de gebouwen op basis van verkoopwaarde in het vrije economische verkeer;
3. De potentiële opheffingskosten van de stichting INTOS wanneer Gennep op enig moment besluit om de stichting op te heffen en bijvoorbeeld de activiteiten onder te brengen in de gemeentelijke organisatie. Daar kan op termijn bijvoorbeeld aanleiding voor zijn omdat de Wsw op enig moment zo klein is geworden, dat INTOS vooral een re-integratiebedrijf is en minder een werkbedrijf.

Hierbij moet worden aangetekend dat de dagelijkse exploitatierisico's die Gennep vanaf 1 januari 2023 met INTOS loopt geen onderdeel zijn van deze analyse. Gennep en Mook en Middelaar hebben eerder in het financieel convenant namelijk afgesproken dat Gennep volledig verantwoordelijk wordt voor de exploitatie van INTOS. Mook en Middelaar heeft in ruil hiervoor toegezegd een nadeel op het subsidieresultaat Wsw te accepteren en om de groenopdracht aan INTOS te continueren.

In het navolgende gaan we op de drie componenten in.

5. Eigen vermogen INTOS per ultimo 2022

Het eigen vermogen van INTOS beslaat per ultimo 2022 minimaal € 1,4 miljoen. De afspraak over het minimale eigen vermogen is met het bestuur van IWGM gemaakt. Het eigen vermogen dat uitgaat boven dit bedrag wordt via IWGM uitgekeerd aan de gemeenten.

6. Taxatie van het pand en de terreinen

De belangrijkste activa van INTOS zijn het pand en de terreinen (de terreinen zijn juridisch eigendom van de gemeente Gennep, maar economisch eigendom van INTOS). Het pand en de terreinen zijn op 13 december jl. getaxateerd door bedrijfstaxateur Marc Peters. Het taxatierapport is op 18 januari 2023 opgeleverd. De taxatie heeft plaatsgevonden tegen marktwaarde kosten koper.

De taxatie is uitgekomen op: 4,9 miljoen euro (bebouwd) en 4,1 miljoen euro (onbebouwd).

In het taxatierapport wordt echter aangegeven dat gelet op onder meer de aard van het complex, de beperkte duurzaamheid, de omvang van het complex, de voorzieningen in de omgeving en de aspecten beschreven in een SWOT-analyse, de verkoopbaarheid van het object in relatie tot de marktsituatie als matig courant kan worden aangemerkt.

De boekwaarde per eind 2022 bedraagt: 2,809 miljoen euro

De potentiële boekwinst (stille reserve) bedraagt per eind 2022, uitgaande van de taxatie, 1,3 miljoen (onbebouwd) tot 2,1 miljoen euro (bebouwd). Waarbij aangetekend is dat de 2,1 miljoen euro kan worden gerealiseerd wanneer het object met de huidige bebouwing kan worden verkocht. Overigens zullen er aanzienlijke kosten moeten worden gemaakt om het terrein onbebouwd op te leveren.

7. Potentiële opheffingskosten

Er is een raming gemaakt van de potentiële opheffingskosten op het moment dat de gemeente Gennep besluit INTOS op te heffen en de dan nog resterende activiteiten op een andere wijze voort te zetten, bijvoorbeeld als afdeling of onderdeel van de gemeente Gennep. Er ontstaan dan op diverse gebieden kosten die niet zouden zijn opgetreden wanneer de organisatie niet zou zijn opgeheven.

Bij de opheffingskosten gaat het overigens niet om de normale exploitatie van INTOS. Over de exploitatie van INTOS zijn afspraken gemaakt in het afgesloten financiële convenant. De gemeente Gennep is daar vanaf 2023 volledig voor verantwoordelijk. De opheffingskosten hebben betrekking op de kosten bij een opheffing of een grote transitie van INTOS op kortere of langere termijn. Een dergelijk moment zou ook voorkomen wanneer Mook en Middelaar in het bestuur van INTOS vertegenwoordigd zou blijven, waarbij het aandeel van Mook en Middelaar in deze kosten 11 procent zou zijn.

De navolgende tabel geeft een raming van de minimale en maximale opheffingskosten van INTOS. Daarbij is uitgegaan van een opheffing niet eerder dan per 1 januari 2026 en dat in de 1,5 tot 2 jaar daarvoor door INTOS geen verplichtingen meer worden aangegaan die doorlopen na 1 januari 2026.

Onder de tabel wordt per regel in de tabel een korte toelichting gegeven van de ramingen die zijn gemaakt. Voor de balansposten is gebruik gemaakt van de waardes per ultimo 2021 in de vastgestelde jaarrekening van INTOS.

Tabel: Opheffingskosten, raming minimale en maximale variant, in € 1.000

	Waarde op de balans ultimo 2021	Raming kosten bij opheffing	
		Minimaal	Maximaal
Activa			
Materiële activa:			
1 Gebouwen en terreinen	2.825		
2 Machines / inventaris	301	-120	-181
3 Transportmiddelen	58	-	-6
4 Financiële activa	124	-	-
5 Voorraden	150	-90	-120
6 Debiteuren	405	-	-20
7 Overige vorderingen en overlopende activa	386	-20	-30
8 Liquide middelen	922	-	-
Passiva			
9 Eigen Vermogen	1.660	-	-
10 Voorziening personeel	113	-	-
11 Langlopende schulden	1.569	-59	-102
12 Kortlopende schulden	152	-	-
13 Schulden aan leveranciers en handelskredieten	372	-	-
14 Overige schulden	1.305	-	-
Niet in de balans opgenomen			
15 Transitievergoeding	nvt	-103	-206
16 Bovenwettelijke WW-uitkeringen	nvt	-46	-93
17 Na-wettelijke WW-uitkeringen	nvt	-130	-260
18 Doorlopende leasecontracten	nvt	-30	-30
Proceskosten opheffing INTOS			
19 Overall projectleider / vereffenaar	nvt	-100	-150
20 Deelprojectleider sociaal plan stichtingspersoneel	nvt	-40	-60
21 Compensatie uren inzet van medewerkers INTOS voor opheffing	nvt	-75	-125
22 Specialistische adviezen opheffing	nvt	-20	-40
23 Inhuur ondersteuning ondernemingsraad	nvt	-20	-40
24 Inventarisatie, opschoning en overdracht archief	nvt	-30	-60
25 Onvoorzien	nvt	-25	-75
26 Totaal opheffingskosten		-909	-1.597

- 1) De potentiële boekwinst of het potentiële boekverlies op de terreinen en de panden is opgenomen bij het vorige onderdeel (paragraaf 6) van deze memo.
- 2) De materiële activa bestaan wat betreft machines / inventaris vooral uit inventaris en ICT-apparatuur. Bij verkoop brengt dit relatief weinig op. Uitgegaan is van 40 tot 60 procent boekverlies op de balanswaarde.
- 3) Op transportmiddelen wordt vaak weinig boekverlies geleden. Aangenomen is maximaal 10 procent. Het gaat ook om een in omvang bescheiden balanspost.
- 4) Deze post bestaat uit contant gemaakte rentebedragen en boetes vanwege het vervroegd aflossen in 1999 van de 1992 lening. Hiervoor is een nieuwe lening van €3.267.218,-- over een looptijd van 32 jaar aangetrokken met een rentepercentage van 4,94 procent. De oude lening had een rente van 8,99 procent. De kosten geldlening worden gedurende de

resterende looptijd van 32 jaar afgeschreven ten laste van de exploitatie. Wanneer INTOS wordt opgeheven vallen de op dat moment nog resterende financiële activa vrij.

- 5) Op voorraden wordt vaak een hoog boekverlies geleden bij verkoop. De voorraden bij INTOS bestaan vooral uit onderhoudsmiddelen voor machines, kantine materialen, werkkleding en verpakkingsmaterialen/inkoopdelen. Gezien de aard van de voorraden is uitgegaan van 60 tot 80 procent boekverlies.
- 6) De ervaring leert dat opheffing van een organisatie als INTOS nauwelijks leidt tot extra debiteurenrisico. Uitgegaan is van een extra risico van maximaal 5 procent van de balanswaarde.
- 7) Bij de overige vorderingen en overlopende activa is uitgegaan van 20.000 tot 30.000 kosten vanwege doorlopende (onderhouds)contracten met leveranciers.
- 8) Liquide middelen: is een gegeven. Geen boekverlies of boekwinst.
- 9) Het eigen vermogen per ultimo 2021 is bekend. Is behandeld in paragraaf 5. De opheffingskosten gaan ten laste van het eigen vermogen, waardoor het vereffeningssaldo lager zal zijn dan het eigen vermogen.
- 10) De voorziening personeel die per ultimo 2021 op de balans stond is in 2022 aangewend.
- 11) Langlopende schulden: de opgenomen bedragen betreffen de boeterente voor aflossing ineens per 1 januari 2026. De boeterente is gebaseerd op een marktrente van 2 procent in de maximale variant en een marktrente van 3 procent in de minimale variant.
- 12) De schulden worden bij opheffing betaald aan de crediteuren.
- 13) Idem.
- 14) Idem.
- 15) Bij opheffing van INTOS en voortzetting van (bepaalde) activiteiten door een andere organisatie of andere organisaties bestaat de kans dat er personeel boventallig wordt. Of dat er andere personele fricties zijn die moeten worden opgelost. Op het moment heeft INTOS circa 37 fte stichtingspersoneel in dienst. In de minimale variant is uitgegaan van 4 fte en in de maximale variant van 8 fte personele boventalligheid / personele frictie. De transitievergoeding is gebaseerd op de gemiddelde bruto loonkosten per fte stichtingspersoneel en gemiddeld 20 jaar dienstverband.
- 16) Ook de bovenwettelijke en na-wettelijke werkloosheidsuitkering op grond van de INTOS cao is berekend voor minimaal 4 en maximaal 8 fte. De bovenwettelijke uitkering is in het eerste jaar (fase 1) gebaseerd op 15 procent van de grondslag en in het tweede jaar (fase 2) op 10 procent van de grondslag.
- 17) Bij de na-wettelijke uitkering is ervan uitgegaan dat de gemiddelde duur van de na-wettelijke uitkering één jaar is. Een aantal mensen zal in de eerste twee jaar van werkloosheid een baan vinden en een aantal andere mensen zullen wellicht helemaal geen baan meer vinden.
- 18) De lopende leasecontracten kennen verplichtingen van 30.000 euro die betrekking hebben op de periode na 1 januari 2026. Die verplichtingen zullen bij opheffing moeten worden afgekocht.
- 19) tot en met 25): de proceskosten voor de opheffing zijn gebaseerd op ervaringen in andere trajecten.

8. Samenvatting

Er zijn drie componenten behandeld in dit memo: eigen vermogen INTOS per eind 2022, raming stille reserve / boekwinst terreinen en gebouwen en raming (toekomstige) opheffingskosten.

	Minimaal	Maximaal
Eigen vermogen eind 2022	€ 1,4 miljoen	€ 1,4 miljoen
Raming potentiële boekwinst gebouwen en terreinen op basis van de taxatie	€ 1,3 miljoen	€ 2,1 miljoen
Raming potentiële (toekomstige) opheffings/transitiekosten	-/- € 0,9 miljoen	-/- 1,6 miljoen
Kosten voor het leeg opleveren terrein	-/- PM	
Potentieel vereffeningssaldo	€ 1,8 miljoen -/- PM	€ 1,9 miljoen

Ook is er sprake van bankgaranties die zowel Mook en Middelaar als Gennep hebben afgegeven voor de langlopende leningen t.b.v. de terreinen en het pand. De bankgaranties van Mook en Middelaar zouden moeten worden opgeheven op het moment dat de statuten van INTOS zijn gewijzigd. Dit levert voor de gemeente Gennep nauwelijks extra risico op. Op het moment dat de gebouwen en terreinen worden verkocht kan, gezien de uitgevoerde taxatie, de langlopende schuld in één keer worden afgelost (de langlopende schulden zijn per eind 2022 nog circa € 1,4 miljoen). De langlopende schuld kan ook worden afgelost als de verkoopprijs overeenkomt met de boekwaarde van de terreinen en de gebouwen. Op het moment dat de langlopende schulden worden afgelost, vervallen ook de bankgaranties van de gemeente Gennep.

Op basis van bovenstaande kunnen gemeente Gennep en gemeente Mook en Middelaar het gesprek aangaan over de financiële afwikkeling tussen beide gemeenten als gevolg van de statutenwijziging INTOS.